

PODELA ŠTETNOSTI

- 1) ŠTETNOSTI, KOJE NASTAJU ILI SE POJAVLJUJU U PROCESU RADA
- 2) ŠTETNOSTI, KOJE PROISTIČU IZ PSIHIČKIH I PSIHOFIZIČKIH NAPORA KOJE SE UZROČNO VEZUJU ZA RADNO MESTO I POSLOVE KOJE ZAPOSLENI OBAVLJA
- 3) ŠTETNOSTI VEZANE ZA ORGANIZACIJU RADA
- 4) OSTALE ŠTETNOSTI, KOJE SE POJAVLJUJU NA RADNOM MESTU

ŠTETNOSTI, KOJE NASTAJU ILI SE POJAVLjuju u PROCESU RADA

- ▶ Hemijske štetnosti, prašina i dimovi (udisanje, gušenje, unošenje u organizam, prođor u telo kroz kožu, opekotine, trovanje, i sl.);
- ▶ Fizičke štetnosti(buka, vibracije);
- ▶ Biloške štetnosti (infekcije, izlaganje mikroorganizmima i alergenima);
- ▶ Štetni uticaj mikroklimе (visoka ili niska temperatura, vlažnost i brzina strujanja vazduha);
- ▶ Neodgovarajuća – nedovoljna osvetljenost;
- ▶ Štetni uticaj zračenja (toplinskog, ionizujućeg ili nejonizujućeg, laserskog ultrazvučnog);
- ▶ Štetni klimatski uticaji (rad na otvorenom);
- ▶ Štetnosti koje nastaju korišćenjem opasnih materija u proizvodnji, transportu, pakovanju, skladištenju ili uništavanju;
- ▶ Druge štetnosti koje se pojavljuju u radnom procesu, a koje mogu da budu uzrok povrede na radu zaposlenog, profesionalnog oboljenja ili oboljenja u vezi sa radom;

ŠTETNOSTI, KOJE PROISTIČU IZ PSIHIČKIH I PSIHOFIZIČKIH NAPORA

- ▶ **Napor ili telesna naprezanja (ručno prenošenje tereta, guranje ili vučenje tereta, razne dugotrajne poveđane telesne aktivnosti i sl.);**
- ▶ **Nefiziološki položaj tela (dugotrajno stajanje, sedenje, čučanje, klečenje i sl.);**
- ▶ **Napor pri obavljanju određenih poslova koji prouzrokuju psihološka opterećenja (stres, monotonija i sl.);**
- ▶ **Odgovornosti u primanju i prenošenju informacija, korišćenje odgovarajućeg znanja i sposobnosti, odgovornost u pravilima ponašanja, odgovornost za brze izmene radnih procedura, intenzitet u radu, prostorna uslovljenost radnog mesta, konfliktne situacije, rad sa strankama i novcem, nedovoljna motivacija za rad, odgovornost u rukovanju i sl.;**

ŠTETNOSTI VEZANE ZA ORGANIZACIJU RADA

- ▶ Rad duži od punog radnog vremena (prekovremeni rad),
- ▶ Rad u smenama (broj smena, način izmene smena, dužina smena)
- ▶ Skraćeno radno vreme
- ▶ Rad noću
- ▶ Obavljanje poslova bez prisustva drugih lica (dežurstva, čuvarski poslovi),
- ▶ Pripravnost za slučaj intervencija
- ▶ Nedovoljna obučenost za bezbedan rad,
- ▶ Nepoznavanje opasnosti i štetnosti na radnom mestu,
- ▶ Rad od kuće i sl.;

OSTALE ŠTETNOSTI, KOJE SE POJAVLJUJU NA RADNOM MESTU

- ▶ Štetnosti koje prouzrokuju druga lica (nasilje prema licima koja rade na šaltetima, lica na obezbeđenju, i sl.);
- ▶ Rad sa životnjama;
- ▶ Rad u atmosferi sa visokim ili niskim pritiskom;
- ▶ Rad u blizini vode ili ispod površine vode;
- ▶ Ostale opasnosti, odnosno štetnosti.

		POSLEDICE		
VEROVATNOĆA	Umerene – nesreće i bolesti ne prouzrokuju dugotrajne posledice (lakše povrede, iritacija oka, glavobolja itd.)	Srednje – nesreće i bolesti prouzrokuju srednje, ali ne i dugotrajne posledice (frakture, opekotine drugog stepena na ograničenoj površini tela, alergije itd.)	Velike – nesreće i bolesti koje prouzrokuju teške i stalne posledice i/ili smrt (amputacije, složene frakture koje vode u nesposobnost -invaliditet, kancer, opekotine drugog ili trećeg stepena i na velikoj površini tela itd.).	
	Neverovatno – ne bi trebalo da se desi tokom čitave profesionalne karijere zaposlenog	Mali (1)	Mali (1)	Srednji (2)
	Verovatno – može da se desi samo nekoliko puta tokom profesionalne karijere zaposlenog	Mali (1)	Srednji (2)	Visoki (3)
	Veoma verovatno – može se desiti više puta tokom profesionalne karijere zaposlenog	Srednji (2)	Visoki (3)	Visoki (3)

3	Visoki rizik	Neprihvatljivi rizik	Radno mesto sa povećanim rizikom
2	Srednji rizik	Prihvatljivi rizik	Radno mesto nije sa povećanim rizikom
1	Mali rizik		

